

Ο κάθε τόπος είναι η φύση του, πρωτίστως όμως είναι οι κάτοικοί του, οι ψυχές που του δίνουν ζωή. Στους τουριστικούς τόπους, που από τις τελευταίες δεκαετίες του προηγούμενου αιώνα άρχισαν να χάνουν την ταυτότητα τους και να αποκτούν το διεθνές τουριστικό τους πάσο, δεν είναι πια οι γηγενείς, αλλά το είδος και το ύφος των τουριστών. Είναι, επίσης, και το πλήθος των κάθε είδους εποίκων που καταφτάνουν προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις ολοένα και αυξανόμενες ροές του τουρισμού.

Η Ιταλική κυβέρνηση απαγορεύει, από την 1η Αυγούστου, την είσοδο των γιγαντιαίων, πάνω από 25.000 τόνων, κρουαζιερόπλοιων στο κανάλι Τζιουντέκα της Βενετίας. Για να ληφθεί η απόφαση χρειάστηκε η πίεση και οι απειλές της Ουνέσκο ότι θα τοποθετήσει τη χώρα στη μαύρη λίστα για την απουσία μέτρων που προστατεύουν τα μνημεία της Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Στην εικόνα από το θέρους του 2008 ένα κρουαζιερόπλοιο στα υπήνεμα νερά της καλντέρας της Σαντορίνης. Κάπου εκεί κείται ακόμα το κουφάρι του κρουαζιερόπλοιου Sea Diamond, μιας περίπτωσης με πολλές ανορθογραφίες για να τεθεί είναι πολύ κομψά.

Έτσι η μετάβαση από ένα φτωχό ήρεμο τόπο, σε ένα θορυβώδες σκηνικό αναιδούς επίδειξης πλούτου, με λαμπερή βιτρίνα και ένα άνευ προηγουμένου παρασκήνιο, ερμηνεύεται ως το κόστος αυτής της μεταβολής. Κάποιοι χαρακτηρίζουν αυτή την τάση ανάπτυξη, άλλοι αποκαλούν αυτόν τον τουρισμό ως ατμομηχανή της ημεδαπής οικονομίας, ενώ υφίσταται και η άποψη, ότι τούτη η εξέλιξη αφαιρεί πολλά από πολλούς και φέρνει πολλά σε λίγους. Ωστόσο, το πιο σημαντικό είναι ότι σβήνεται ένα υποσχόμενο παρελθόν, συστήνοντας ένα βίαιο παρόν και ένα ταλαίπωρο μέλλον.

Με τον ίδιο περίπου τρόπο, που τόσοι ναοί του μονοθεϊκού Χριστιανισμού χτίστηκαν με τα υλικά των ναών του Δωδεκάθεου, δομείται και ο σύγχρονος βιομηχανοποιημένος τουρισμός. Στους τρέχοντες τουριστικούς ναούς λατρεύεται η θεότης του χρήματος, με δυο κυρίως τρόπους. Πολλά από λίγους και λίγα από πολλούς. Και όλα τούτα αμπαλάρονται στα περι

της ανάδειξης των φυσικών καλλονών της Ελλάδος, στην πατροπαράδοτη Ελληνική φιλοξενία, με ολίγον από την νόστιμη υγιεινή παραδοσιακή Ελληνική κουζίνα, πολύ από ζήσε το όνειρό σου στην Ελλάδα και αρκετό από κάθε είδους εκτροχιασμό.

Αυτή είναι λίγο – πολύ η συνταγή. Πέρσι το πρώτο θέρος της πανδημίας, κατέβηκε και ο προθυπουργεύων στη Σαντορίνη και κήρυξε την έναρξη της σεζόν, λειτουργώντας ως τουρ οπερέιτορ, προς άγραν κάθε είδους πελατών. Φέτος τα πράγματα είναι δυσκολότερα και ήδη διατάχθηκαν περιοριστικά μέτρα στον πιο κακοποιημένο ημεδαπό τουριστικό προορισμό, που αγωνίζεται να κρατήσει κάτι από την Ελληνικότητα του, μέσα στην ανεξέλεγκτη θύελλα τού εγχώριου και εισαγόμενου δύσμορφου νεοπλουτισμού.

Μύκονος είναι το όνομα, που από τόπος εκτόπισης τα χρόνια του τρίτου Ελληνικού Πολιτισμού του αλησμόνητου Ιωάννου Μεταξά μεταβλήθηκε στο βαρύ χαρτί του Ελληνικού τουρισμού και σε τόπο εκτόπισης της λογικής. Κι αν το νησί των ανέμων είναι πλέον η κορφή της νέοΡωμά νεογκλαμουριάς. Εξήντα χρόνια νωρίτερα ο Ηλίας Βενέζης θα έγραφε στη συλλογή του «Ελληνικές θάλασσες»: «Το νησί έχει κυριολεκτικά λεηλατηθεί. Από τη ζωγραφική, απ τους τουρίστες από τους Αθηναίους εισβολείς του καλοκαιριού. Τι να ζηλέψει κανείς, ύστερα από τόση λεηλασία;»

Υπάρχουν όμως δεκάδες άλλοι προορισμοί που ερίζουν για τις επόμενες θέσεις. Ο Αργύρης Παπαδημητρόπουλος με το Suntan από το 2016, μας έδωσε μια υποψηφιότητα. Έτσι πάει. Από το 1960 που ο Ντίνος Δημόπουλος γύριζε εκεί την Μανταλένα, μέχρι τις μέρες μας που ο Έλλην προθυπουργεύων ανταποκρίνεται στις προσκλήσεις αλλοδαπών ηθοποιών έχουν ξοδευτεί τρεις γενιές και βάλει στο σπορ της κακοποίησης των νησιών. Από την ίδια ενότητα ο Βενέζης θα σημείωνε μετά από την επίσκεψή του στο σπήλαιο της Αντιπάρου: «Ήταν πια απομεσήμερο. Έξω απ το σπήλαιο, χαμηλά, μας περίμενε μια θάλασσα που απάνω της στοίβαζε ο χαμεγελαστό ασήμι»

Βεβαία και η Γερμανίδα Φρειδερίκη, βασίλισσα των Ελλήνων από την πρωταπριλιά του '47, κατέβηκε στα γυρίσματα των κανονιών του Ναβαρόνε το 1961, στο νησί των ιπποτών, που μετρούσε τότε μόλις 14 έτη ενσωμάτωσης στην μητέρα πατρίδα, αλλά για αυτό είναι οι βασιλείς. Για βόλτες και μόστρα, άλλο θέμα αν, η περί ης ο λόγος, κυβερνούσε κιόλας. Ο και Εθνάρχης αποκαλούμενος, δεν πήγαινε σε κινηματογραφικά σεντ και σε δείπνα με αλλοδαπούς ηθοποιούς. Η αυστηρότητα του Κιούπκιου ζούσε πάντα μέσα του. Ο αμερικανοτραφής αντιαμερικανός Ανδρέας, μπορεί και να έμπαινε στον κόπο, αν του γυάλιζε καμιά σταρλετίτσα και αν του περίσσευε χρόνος από τις πενιές της Ρίτας. Το είχε εξάλλου. Πέρα από συμβόλαια με το λαό ήτο και γλεντζές.

Τέλος πάντων αυτό που έχουμε στην μνήμη μας ως ελληνικό καλοκαίρι, από τις δεκαετίες του '60, του '70 άντε και του '80, είναι ένα χαρούμενο, γλυκό παρελθόν, τυλιγμένο με ξεκάθαρα, εμπριμέ συναισθήματα. Αξίζει ενός ευγενούς μνημόσυνου, ψάχνοντας ταυτόχρονα για κάθε άθικτο κομμάτι γης που έμεινε αβίαστο, από τούτη τη λαίλαπα της τουριστικής ανάπτυξης.

Κι όλο και κάτι βρίσκεται, έτσι σαν νησίδα αισιοδοξίας.

υ.γ. Ολίγον άσχετο με τα προηγούμενα, αλλά κάπως σημαντικό διότι αρκετά αναπάντεχο. Τη Δευτέρα 19 Ιουλίου ο Γιάννης Πετρίδης ξεκίνησε την εκπομπή του στο πρώτο πρόγραμμα «4 με 5», με Τόλη Βοσκόπουλο και Φιλιώ Πυργάκη, μικρή αλλά ουσιαστική αναφορά στους προσφάτως εκλειπόντες καλλιτέχνες, από τον αναγνωρισμένο ραδιοφωνικό παραγωγό με τους τελείως διαφορετικούς προσανατολισμούς. Δεν παρέλειψε να πει και λίγες κουβέντες για την Γκέλυ Μαυροπούλου.